

Ved tidligere formand Jan Fagerlund

Navnet Niels Ebbesen lyser af minder om Danmarks fortid, om trængsler og ufred, svigt og dåd. Historien om Niels Ebbesen og "Den Kullede Greve" har i århundreder været et symbol på danskernes frihedstrang.

Legenden fortæller, at kort efter Niels Ebbesens død den 2. november 1340, samlede hans kammerater sig i en kreds, som kaldte sig "Niels Ebbesens Venner". Det er meget lidt, der berettes om disse mænd, og de forsvinder hurtigt i historiens mørke. Men fortællingen om Niels Ebbesen og hans mænd levede videre i de mange folkeviser. Mangen en ung knøs har i tidens løb lyttet til de gamle, når de fortalte om helten fra Nørreteris, der modigt tog landets skæbne i sin egen hånd.

I begyndelsen af 1970-erne var der en kreds af tidligere modstandsfolk i Århus, der ofte mødtes for at mindes modstandskampen og det fællesskab, den havde givet dem. Med politiassistent Victor Horn og fiskegrosserer Strange Garzet i spidsen lagde de blomster ved mindesmærker og faldne kammeraters grave. De var også stærkt optaget af nutidens problemer. Specielt de forsvarspolitiske, herunder Danmarks forhold til sine allierede midt i den kolde krig, hvor de tunge skyer hang over Europa.

Modstandsfolkene gav igen, hvad de havde at give af. De var aktive i hjemmeværn og forsvarsrelaterede foreninger, og styrkede viljen til forsvar overalt, hvor de kunne komme til det.

Danmark førte en vakkende politik over for østblokken, og langsomt voksede ideen om at genskabe kredsen Niels Ebbesens Venner. I første omgang var det tanken at samle en snæver kreds af gamle modstandsfolk, folk fra Den Danske Brigade, soldater og aktive medlemmer af forsvarsforeninger.

I 1977 besluttede man sig for at oprette en komite med navnet Niels Ebbesens Venner. Der skulle kun være et hundrede medlemmer, nøje udvalgte. Som et værdigt tegn på man tilhørte Niels Ebbesens Venner, blev der fremstillet en medalje, som samtidig markerede 650 året for Niels Ebbesens død.

Politiassistent Victor Horn blev den første formand, og Horn dekorerede nu gode danske mænd og kvinder, og optog dem i Niels Ebbesens Venner.

Efterhånden var der kommet så mange ind i kredsen, at det blev nødvendigt med mere faste rammer. Det blev besluttet at holde et fællesmøde på Nors Hovedgård, hvor omkring tredive Niels Ebbesen folk samledes en weekend – godt forberedte til at udarbejde vedtægter.

Om søndagen havde de fået sammensat de første love, og foreningen "Niels Ebbesens Venner" blev dannet. Den var nu demokratisk opbygget, og den valgte bestyrelse skulle overtage den gamle komites rolle med at tildele Niels Ebbesens erindringsstegn, nu betegnet som Niels Ebbesen Medaljen. Men stadig skulle der maksimalt kun være 100 personer, som kunne bære medaljen. Nye optagelser skete ved indstilling til komiteen fra de eksisterende bærere.

Foreningen trivedes med lovene, og sammenholdet var det bedst tænkelige. Man besøgte gamle steder fra modstandskampen, samledes ved mindesmærker, diskuterede forsvarssituationen, arrangerede foredrag om forsvaret, besøgte etableringer, og havde en del arrangementer med kulturelle emner. Men ikke mindst konsoliderede man sammenholdet.

Efter 'murens fald' blev aktiviteterne mest af kulturel art, og diskussionerne om krigstruslen og forsvaret af Danmark gled lidt i baggrunden. Men sammenhold var stadig det bærende element i Niels Ebbesens Venner.

25 år efter stiftelsen besluttede bestyrelsen, at Niels Ebbesens Venner skulle have et 'gennemsyn'. Der var ingen planer om at lave synderligt om på noget, men gennem årene var der sket små ændringer i vedtægterne, så det var tid at samle gode kræfter og fremtidssikre lovene.

Den 12. oktober 2003 samledes alle med tillidsposter, og efter en lang dags drøftelser var man ved flertal nået frem til de reviderede vedtægter. Der var ingen ændringer i formålet og kerneindholdet, men loftet på maksimalt 100 personer blev fjernet. Der var nu ikke nogen grænse for, hvor mange personer foreningen kunne tildele Niels Ebbesen Medaljen.

Samtidig blev det besluttet, at det ikke måtte medføre inflation i antallet af nye bærere. Tildelingen skulle stort set foregå på samme beherskede måde som hidtil, blot var man nu ikke begrænset af loftet på de 100 personer.

Samtidig blev det besluttet, at efterladte ægtefæller eller samleverer efter bærere af Niels Ebbesen Medaljen, kunne være medlemmer af Niels Ebbesens Venner, dog uden stemmeret.

Som et synligt bevis på tilhørsforholdet må de bære Niels Ebbesens reversnål, en lille guldfigur af statuen i Randers.

Niels Ebbesen Medaljen kan ikke søges. Tildeling sker fortsat ved, at nuværende bærere indstiller nye. Foreningen Niels Ebbesens Venner består udelukkende af bærere af Niels Ebbesen Medaljen eller efterladte ægtefæller eller samleverer.

Hensigten med Niels Ebbesen Medaljen er at give et klap på skulderen til personer, som har udvist særlig forsvarsvilje og/eller styrket Dansk sammenhold og frihedsånd.